

BÖNEVECKAN FÖR KRISTEN ENHET

som varar hela året

”Ni skall vittna om allt detta” (Luk 24:48)¹

Introduktion till 2010 års tema

Det senaste århundradet har försoningsarbetet mellan kristna tagit sig många olika uttryck. Andlig ekumenik har visat hur viktig bönen är för kristen enhet. Mycken energi har lagts på teologisk forskning, vilket lett till en mängd överenskommelser i lärofrågor. Praktiskt samarbete mellan kyrkor och samfund på det diakonala området har gett upphov till fruktbara initiativ. Vid sidan av dessa viktiga resultat har frågan om mission haft en speciell plats. Det anses allmänt att världsmissionskonferensen i Edinburgh 1910 var startpunkten för den moderna ekumeniska rörelsen.

Mission och enhet

Inte alla ser en naturlig koppling mellan missionsnit och strävan efter kristen enhet. Men visst måste väl kyrkans missionsengagemang gå hand i hand med dess ekumeniska engagemang? Genom vårt dop är vi redan en kropp och vi är kallade att leva i gemenskap. Gud har skapat oss till bröder och systrar i Kristus. Är inte detta den grundläggande sanning som vi är kallade att vittna om?

Historiskt sett är det ett faktum att när frågan om kristen enhet ofta först väcktes av missionärer var det av praktiska skäl, helt enkelt för att undvika onödig konkurrens inför enorm mänsklig och materiell nöd. Området som skulle evangeliseras delades upp. Ibland gick man bortom parallella aktiviteter till något gemensamt projekt.

Utan att förneka den rivalitet som existerade mellan missionärer som sänts ut av olika samfund och kyrkor måste vi också erkänna att de som var först på missionsfältet också var de första som insåg den tragedi som den kristna splittringen innebar. Europa hade vant sig vid söndring mellan kyrkor, men den skandalösa oenigheten verkade fruktansvärd för missionärer som predikade evangelium för människor som inte tidigare visste något om Kristus.

Missionskonferensen i Edinburgh 1910

Sommaren 1910 möttes officiella representanter för de protestantiska missionsällskapen inom de olika grenarna av de protestantiska och anglikanska kyrkorna i den skotska huvudstaden. De fick sällskap av en ortodox gäst. Konferensen, som saknade beslutsrätt, hade inget annat syfte än att hjälpa missionärer att skapa andlig samhörighet och samordna deras arbete.

År 1910 började kyrkolandskapet i Skottland förändras och de romersk-katolska och episkopala kyrkorna hade åter fått en viktig roll. Edinburgh utsågs till mötesplats på grund av sin intellektuella och kulturella vitalitet. Valet gynnades av att stadens teologer och kyrkoledare var så berömda. Skottlands protestantiska kyrkor var också särskilt engagerade i mission och hade rykte om sig att ta hänsyn till lokal kultur.

De kristna kyrkorna i Skottland i dag

För att hedra detta viktiga skede i den ekumeniska rörelsens historia, föll det sig naturligt för samordnarna av Böneveckan för kristen enhet – Faith and Order- kommissionen och det Pävliga Rådet för kristen enhet – att erbjuda de skotska kyrkorna att förbereda 2010 års bönevecka, samtidigt som de är engagerade i förberedelserna för 100-årsjubileet av 1910 års konferens med

¹ Formuleringen “Vittna om den Uppståndne!” har valts som tema i Sverige.

temat "Att vittna om Kristus i dag". Kyrkorna svarade med att föreslå temat "Ni skall vittna om allt detta". (Luk 24:48)

Det bibliska temat: "Ni skall vittna om allt detta"

Detta år har kyrkorna i Skottland gjort det ovanliga valet att inbjuda oss att lyssna till Kristi sista tal före himmelfärden. "Detta är alltså vad skriften säger: Messias skall lida och uppstå från de döda på tredje dagen, och syndernas förlåtelse genom omvändelse skall förkunnas i hans namn för alla folk, med början i Jerusalem. Ni skall vittna om allt detta." (Luk 24:46-48). Det är dessa sista Jesusord som vi ska reflektera över varje dag. Under Böneveckan för kristen enhet 2010 inbjuds vi att ta del av hela kapitel 24 i Lukasevangeliet. Vare sig det är de skräckslagna kvinnorna vid graven, de två modfälda lärjungarna på vägen till Emmaus eller de elva lärjungarna som drabbats av tvivel och rädsla, så får alla som möter den uppståndne Kristus ett uppdrag: "Ni skall vittna om allt detta."

Vi anar att Maria Magdalena, Petrus och de två Emmaus-lärjungarna inte kommer att vittna på samma sätt. Men det är Jesu seger över döden som blir det centrala i samtligas vittnesbörd. Det personliga mötet med den uppståndne har radikalt förändrat deras liv. På ett sätt som är unikt för var och en av dem blir en sak absolut nödvändig: "Ni skall vittna om allt detta." Deras berättelser kommer att betona olika saker. Ibland kommer de att vara oense om vad troheten mot Kristus innebär, men alla kommer att verka för att sprida det glada budskapet.

De åtta dagarna

Under 2010 års Bönevecka för kristen enhet kommer vi varje dag att reflektera över kapitel 24 i Lukasevangeliet och uppehålla oss vid de frågor som ställs: Jesu frågor till lärjungarna, apostlarnas frågor till Jesus.

Varje sådan fråga ger oss möjlighet att uppmärksamma ett särskilt sätt att vittna om den uppståndne. Varje fråga inbjuder oss att besinna de kristnas splittring och hur vi, konkret, kan göra något åt den. Vi är redan vittnen och vi behöver bli bättre vittnen. Hur?

Genom att prisa Den som ger oss livets och uppståndelsens gåva (dag 1)

Genom att veta hur vi delar vårt personliga vittnesbörd med andra (dag 2)

Genom att bli medvetna om att Gud verkar i våra liv (dag 3)

Genom att tacka för den tro vi fått ta emot (dag 4)

Genom att bekänna Kristi seger över allt lidande (dag 5)

Genom att ständigt söka att bli mer trogna Guds ord (dag 6)

Genom att växa i tro, hopp och kärlek (dag 7)

Genom att visa gästfrihet och veta hur vi ska ta emot gästfrihet som erbjuds oss (dag 8)

Skulle inte vårt vittnesbörd stämma bättre överens med Jesu evangelium på alla dessa åtta områden om vi vittnade tillsammans?

Edinburgh 2010

Världen har förändrats på många sätt sedan 1910 och ännu en gång måste missionsuppgiften definieras. Sekularisering och avkristning, nya kommunikationsmetoder, mellankyrkliga relationer, mångreligiös dialog – det finns många frågor att diskutera. Även om alla kanske är ense om att Kristi lärjungar behöver vittna om honom, så är det svårt att nå en gemensam uppfattning om vad mission bör vara i dag. Det är ingen brist på åsikter inom enskilda samfund och kyrkor. Skulle inte diskussionen må bra av att föras av alla kyrkor tillsammans?

1910...2010: Vi kristna delar en djup känsla av situationens allvar: för vår splittrade mänsklighet är evangeliet inte en lyx; evangeliet kan inte förkunnas av motstridiga röster. I Kristus kan de som

är fyllda av hat finna vägen till försoning. I Kristus kan de som inte har något gemensamt finna glädjen i att leva som bröder och systrar... ”Ni skall vittna om allt detta.”

Gudstjänstordning

Vittna om den uppståndne! (jfr Luk 24:48)

L: Ledare

A: Alla

SvPs: Den Svenska Psalmboken

Ps&S: Psalmer och Sånger

I) Inledning

Psalm

Förslag: Ps&S 791 / Psalmer i 2000-talet 918

Hälsningsord

L. "Sträva efter att med friden som band bevara den andliga enheten: en enda kropp och en enda ande, liksom ni en gång kallades till ett och samma hopp."

A. "En är Herren, en är tron, ett är dopet, en är Gud och allas fader, han som står över allting, verkar genom allt och finns i allt." (Ef 4:3-6)

L. "Detta är alltså vad skriften säger: Messias skall lida och uppstå från de döda på tredje dagen, och syndernas förlåtelse genom omvändelse skall förkunnas i hans namn för alla folk, med början i Jerusalem." (Luk 24:46-47)

A. Vi skall vittna om detta.

Välkomstord

Bön

Uppståndne Kristus,

på vägen till Emmaus var du lärjungarnas färdkamrat.

Var vid vår sida när vi färdas i tro

på livets stigar och i varje möte,

väck vår medkänsla så att vi kan välkomna andra

och lyssna till deras berättelser.

Tänd på nytt en lidelse att förkunna ditt ord.

Låt det upplysa oss och må våra hjärtan brinna för att vittna om det.

Låt din heliga Ande lära oss hur man tolkar Skriften

och öppna våra ögon så att vi känner igen dig.

Ge oss mod att bli sårbara,

så att våra systrar och bröder kan lära känna dig genom oss

och vi kan lära känna dig genom dem.

Amen

II) Ordets liturgi

Halleluja före evangeliet

Förslag: Psalmer i 2000-talet 966

Läsning av Lukasevangeliet kapitel 24

Bibeltextern kan delas upp i tre läsningar genom en enkel symbolhandling och/eller musik alternativt tystnad. Symbolhandlingen har till syfte att enkelt sammanfatta läsningarna. Allt som behövs är linnebindlar, ett bröd och en bibel.

Luk 24:1-12

Efter läsningen läggs linnebindlar fram.

Musik eller kort tystnad

Luk 24:13-35

Efter läsningen bryts brödet och läggs fram.

Musik eller kort tystnad

Luk 24:36-53

Efter läsningen placeras bibeln vid bindlarna och brödet.

Predikan

Trosbekännelse

L. Låt oss tillsammans bekänna vår tro med den nicenska trosbekännelsen.

A: Vi tror på en enda Gud
allsmäktig Fader,
skapare av himmel och jord,
av allt synligt och osynligt.*

*Vi tror på en enda Herre, Jesus Kristus,
Guds ende Son,
född av Fadern före all tid,
ljus av ljus,
sann Gud av sann Gud,
född, inte skapad,
av samma väsen som Fadern,
på honom genom vilken allt blev till;
som för oss människor och vår frälsning
steg ner från himlen.
blev människa av kött och blod
genom den heliga Anden och jungfrun Maria,
korsfästes för vår skull under Pontius Pilatus,
led döden och begravdes,
uppstod på tredje dagen
i enlighet med skrifterna,
steg upp till himlen,
sitter på Faderns högra sida
och skall återvända i härlighet
för att döma levande och döda,
och vars välde aldrig skall ta slut.*

*Vi tror på den heliga Anden,
som är Herre och ger liv,
som utgår från Fadern,
som tillbeds och äras med Fadern och Sonen
och som talade genom profeterna.
Vi tror på en enda, helig,*

*universell/katolsk** och apostolisk kyrka.*

*Vi erkänner ett enda dop
till syndernas förlåtelse.*

*Vi väntar på de dödas uppståndelse
och den kommande världens liv.*

Amen.

*"Vi" kan ersättas med "jag".

** Valet mellan "universell" och "katolsk" överläts åt respektive församling.
(Den ekumeniska översättningen, 1996)

Psalm

Förslag: SvPs 313; SvPs 617 / Ps&S 724

III) Förböner

Gud, vår skapare och frälsare, vi prisar dig för alla våra olika gemenskaper, som tillsammans, i ord och handling, vill bekänna sin tro på den uppståndne Kristus som ger oss liv.

Må vi göra framsteg i vårt ekumeniska engagemang, så att vi förenas alltmer, både i vår tacksamhet över allt skapat och i vårt gemensamma arbete för att värna livet.

Kyrie eleison

eller *SvPs 681 / Ps&S 824*

Gud, du har gett dig tillkänna för oss i våra liv, vi tackar dig för att du är med oss och har gett oss din Son för att uppenbara din kärlek och dela din ära.

Led alla som vittnar om evangeliet på vägen mot en fullkomlig enhet och låt dem lyssna noga och tålmodigt till människors historia och kultur.

Kyrie eleison

eller *SvPs 681 / Ps&S 824*

Gud, du som aldrig överger oss, vi tackar dig för de två lärjungarnas erfarenhet på vägen till Emmaus tillsammans med den uppståndne Kristus.

Hjälp oss att känna Kristi närvaro hos oss på vår färd. Värm våra hjärtan och öppna vårt förstånd, så att vi kan vittna om din aktiva närvaro genom kraften i hans uppståndelse.

Kyrie eleison

eller *SvPs 681 / Ps&S 824*

Gud, alla goda gåvors givare, vi tackar dig för att du aldrig upphört att väcka den sky av vittnen som från tidens begynnelse i generation efter generation har fört apostlarnas tro vidare.

Vi ber att vi må vara trogna den tro vi blivit anförtrödda, och kreativa, så att vi tillsammans kan öppna nya vägar för evangeliet.

Kyrie eleison

eller *SvPs 681 / Ps&S 824*

Barmhärtige Gud, vi tackar dig för att du har försonat världen genom din Sons död på korset.

Öka vår tro, så att den kan ge våra kyrkor, och var och en av oss, kraft att tillsammans med Kristus och i hans efterföljd alltid stå helt på människors sida i deras liv, lidande och död.

Kyrie eleison
eller *SvPs 681 / Ps&S 824*

Gud, vi sätter vårt hopp till dig och prisar dig för löftet som Jesus gav oss: "Och jag är med er alla dagar till tidens slut." (Matt 28:20b)

A. Hjälp oss att leva värdigt vår kallelse i strävan efter att med friden som band bevara vår andliga enhet.

Herrens bön

*A: Vår Fader, du som är i himlen.
Låt ditt namn bli helgat.
Låt ditt rike komma.
Låt din vilja ske
på jorden så som i himlen.
Ge oss i dag det bröd vi behöver.
Och förlåt oss våra skulder,
liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss.
Och utsätt oss inte för prövning,
utan rädda oss från det onda.
Ditt är riket,
din är makten och äran
i evighet. Amen*

IV) Sändning

Överlåtelse

Förslag: SvPs 767 / Ps&S 842

Välsignelse

L. Må Herren som övervann mörker med ljus
ge er frid.
Må Herren som övervann död med liv
ge er frid.
Må Herren som övervann ensamhet med kärlek
ge er frid.

Sändning

L. Idag säger den uppståndne Kristus till oss: "Som Fadern har sänt mig sänder jag er." (Joh 20:21b)
A. Amen.

Psalm

Förslag: SvPs 288

Bibliska reflektioner och böner inför Böneveckans åtta dagar

Dag 1. Tema: Vittnesbörd genom att hylla livet

Text: ”Varför söker ni den levande här bland de döda?”(Luk 24:5)

Läsningar

1 Mos 1:1, 26-31 “Gud såg att allt som han hade gjort var mycket gott.”

Ps 104:1-24 “Otaliga är dina verk, o Herre!”

1 Kor 15:12-20 Om inga döda uppstår har heller inte Kristus uppstått.

Luk 24:1-5 “Varför söker ni den levande här bland de döda?”

Kommentar

Vår kristna ekumeniska resa är stadigt rotad i vår gemensamma övertygelse att vi i Jesu Kristi uppståndelse hyllar inte bara det liv Gud gett oss utan även erbjudandet om nytt liv genom Jesu seger över döden en gång för alla. När vi möts tillsammans under denna Bönevecka för kristen enhet vittnar vi om vår gemensamma tro genom vårt engagemang för allas liv. Livet är Guds gåva till oss, och ju mer vi värnar om och hyllar livet, desto mer vittnar vi om den som genom sin generösa kärlek gav oss livet från början.

Texten i Första Moseboken påminner oss om Guds skapande kraft och energi. Det är denna kraft och energi som Paulus upplever i sitt möte med den uppståndne Kristus.

Paulus utmanar människorna i Korinth att sätta all sin tillit till den uppståndne Herren och erbjudandet om nytt liv.

Psalm 104 är en fortsättning på detta tema i sin lovsång till Guds skapelse.

Evangelietexten utmanar oss att söka det nya livet trots den dödens kultur som vår värld ofta erbjuder oss. Den uppmuntrar oss att lita till Jesu makt och på så sätt uppleva liv och helande.

I dag tackar vi Gud för allt som uppenbarar Guds kärlek för oss: hela skapelsen; bröder och systrar i alla delar av världen; kärlekens gemenskap; förlåtelse och helande och det eviga livet.

Bön

Gud, vår skapare, vi prisar dig för alla som vittnar om sin tro i ord och handling. När vi lever vårt liv fullt ut upplever vi din kärlek och närvaro i de många erfarenheter du ger oss. Må vår gemensamma hyllning till livet vara ett vittnesbörd som förenar oss så att vi prisar dig, allt livs ursprung.

Frågor att reflektera över

1. I vilken utsträckning är ditt eget och din kyrkas vittnesbörd en hyllning till livet?
2. Får ditt vittnesbörd andra att inse att Kristus har uppstått från de döda?
3. Vilka områden i ditt liv visar prov på utveckling?
4. Finns det saker i det förgångna som kyrkorna håller fast vid men som borde begravas på grund av en ny ekumenisk medvetenhet?

Dag 2. Tema: Vittnesbörd genom personliga berättelser

Text: "Vad är det ni går här och talar med varandra om?" (Luk 24:17)

Läsningar

Jer 1:4-8 Gå dit jag sänder dig

Ps 98 "Sjung till Herrens ära, sjung en ny sång"

Apg 14:21-23 De styrkte lärjungarna och manade dem att behålla sin tro

Luk 24:13-17a "Vad är det ni går här och talar med varandra om?"

Kommentar

Att dela våra personliga vittnesbörd är ett mäktigt sätt att vittna om vår tro på Gud. Genom att lyssna till varandra med respekt och hänsyn får vi möta Gud i just den människa som vi talar med.

Texten från Jeremia ger oss ett mäktigt vittnesbörd om hur Gud kallar profeten. Han ska tala med andra om vad han fått ta emot och på så sätt låta Guds ord höras och upplevas.

Kallelsen att förkunna Guds ord upplevs även av lärjungarna i den tidiga kyrkan, som vi ser i texten från Apostlagärningarna.

Psaltarsalmen låter oss lovsjunga Gud i en anda av lovprisning och tacksägelse.

I dagens evangelietext öppnar Jesus våra ögon och skingrar vår besvikelse. Han hjälper oss att se våra berättelser som en del av Guds plan.

Under denna Bönevecka för kristen enhet lyssnar vi till andra kristnas vittnesbörd om hur Gud själv uppenbarar sig för oss. Vi är medvetna om att vi också kan dela med oss till andra med hjälp av teknologins virtuella verklighet. Moderna kommunikationsmedel kan hjälpa oss att dela vårt vittnesbörd i vidare kretsar och därmed skapa en gemenskap som är bredare och mer omfattande än den rent fysiska.

Genom att lyssna uppmärksamt växer vi i tro och kärlek. Trots mångfalden i vårt personliga och gemensamma vittnesbörd finner vi oss inflätade i en och samma berättelse om Guds kärlek till oss uppenbarad i Jesus Kristus.

Bön

Historiens Gud, vi tackar dig för alla som har delat sina personliga berättelser med oss och därmed vittnat om din närvaro i sina liv. Vi prisar dig för att vittnesbörden är så mångskiftande, både för oss som individer och som samfund. I dessa berättelser ser vi hur vittnesbördet om Jesus Kristus uppenbaras alltmer. Vi ber om mod och övertygelse att dela vår tro med dem som vi möter och därmed låta ditt budskap spridas till alla.

Frågor att reflektera över

1. Ägnar du dig åt att "prata evangelium" eller bara prat?
2. Hur öppen är du eller din församling/kyrka för andras berättelser?
3. Hur öppen är du för att dela dina troserfarenheter med andra och därmed vittna om din personliga erfarenhet av Guds närvaro i liv och av död?
4. Är du medveten om den enorma positiva möjlighet som moderna kommunikationsmedel erbjuder kyrkan i dag?

Dag 3. Tema: Vittnesbörd genom medvetenhet

Text: "Du måste vara den ende som har varit i Jerusalem och inte vet vad som har hänt där under dessa dagar?" (Luk 24:18)

Läsningar

1 Sam 3:1-10 "Tala Herre, din tjänare hör."

Ps 23 "Herren är min herde"

Apg 8:26-40 Filippus förkunnade budskapet om Jesus för honom.

Luk 24:13-19a Deras ögon var förblindade och de kände inte igen honom.

Kommentar

Att växa i tro är komplicerat. Många människor i vår värld är väldigt upptagna, med massor av stress och ansvar. Det är lätt att missa uppenbarelsen av Guds kärlek i vårt vardagsliv. Ju mer stressade och upptagna vi är, desto större är risken att vi förbiser det som finns mitt framför oss. Likt lärjungarna i evangelietexten tror vi ibland att vi vet vad som är verkligt och försöker förklara vår åsikt för andra, men vi är inte medvetna om hela sanningen. I dag inbjuds vi att bli medvetna om Guds närvaro i livets oväntade och osannolika händelser.

I den gammaltestamentliga läsningen hör vi hur Gud kallar Samuel och bjuder honom att bli ett vittne. Först måste Samuel höra vad Gud säger. För att höra krävs öppenhet och villighet att lyssna till Gud.

Denna längtan att höra Guds ord upplevs också av både Filippus och etiopiern i läsningen ur Apostlagärningarna. De vittnar om sin tro genom att göra det som begärs av dem i just det ögonblicket. De lyssnar uppmärksamt och handlar därefter.

Psalmen om den gode herden speglar den stilla förtröstan som finns hos den som är medveten om Guds kärleksfulla omsorg, Gud som samlar sin hjord och leder den på gröna ängar.

Under denna Bönevecka för kristen enhet försöker vi bli medvetna om Guds närvaro i vardagens händelser och erfarenheter. Vi möter bekanta och främlingar. I dessa möten lär vi av varandras andliga erfarenheter och får därmed ett nytt perspektiv på hurdan Gud är. Denna medvetenhet om Guds närvaro utmanar oss att verka för kristen enhet.

Bön

Herre Jesus, vår gode herde, du möter oss och blir kvar hos oss i vårt vardagsliv. Vi ber om nåd att upptäcka allt du gör för oss. Vi ber dig om att öppna oss för allt du erbjuder och att föra oss samman till en hjord.

Frågor att reflektera över

1. När har du varit medveten om Guds närvaro i ditt liv?
2. Är du medveten om vad som händer globalt, både det som är värt att fira och tragedier? Vilket gensvar kan våra kyrkor ge?
3. Räcker det med medvetenhet, eller finns det mer du kan göra för att vittna om din tro?
4. Vad gör du för att bli medveten om Gud, när Guds verkliga närvaro inte motsvarar dina förväntningar?

Dag 4. Tema: Vittnesbörd genom tacksamhet för den tro vi fått ta emot

Text: "Vad har hänt?" De svarade: "Detta med Jesus från Nasaret" (Luk 24:19)

Läsningar

5 Mos 6:3-9 "Herren är vår Gud, Herren är en."

Ps 34 "Jag vill alltid prisa Herren"

Apg 4:32-35 "ett hjärta och en själ"

Luk 24:17-21 "medan vi hoppades ..."

Kommentar

Vi är stort tack skyldiga dem vilkas tro lagt grunden för det kristna liv vi får leva i dag. Otaliga män och kvinnor har med sina böner, vittnesbörd och gudstjänster säkerställt att tron förmedlades till nästa generation. I Skottland har vi en imponerande kristen historia: Sankt Ninianus på 300-talet, Sankt Columba på 500-talet och de många keltiska helgon vilkas tro var rotad i kärleken till Gud och förundran inför skapelsen. Tron hos det skotska folket spelade också en mycket viktig roll i reformationens utbredning på 1500-talet och i det sätt som denna anda bevarats sedan dess.

Dagens läsningar bekräftar betydelsen av att stötta de troendes gemenskap för att garantera Guds ords spridning. Sammanhanget från Femte Moseboken ger oss den vackra bön som våra judiska systrar och bröder använder varje dag för att prisa Gud. Psaltarpsalmen inbjuder oss att vittna genom lovprisning över det vi har fått ta emot som troende, så att vår tro kan uppenbaras genom tack och ära. Utdraget ur Apostlagärningarna visar på en gemenskap som var ett i tro och kärlek. Evangelietexten visar på Jesus som centrum för vad vi tagit emot i tro.

När vi förenas med våra kristna bröder och systrar i bön om enhet under denna vecka, välkomnar vi de rika variationerna i vårt kristna arv. Vi ber att medvetenheten om vårt gemensamma arv ska förena oss alltmer allteftersom vi går vidare i tro.

Bön

Herre vår Gud, vi tackar dig för alla människor och gemenskaper som har förmedlat evangeliets glada budskap till oss och därmed gett vår tro en stabil grund. Vi ber att vi också tillsammans ska kunna vittna om vår tro, så att andra får lära känna dig och kan sätta sin lit till frälsningen som erbjuds i Jesus Kristus för att världen ska leva.

Frågor att reflektera över

1. Vem har inspirerat din tro?
2. Vilka aspekter av tron inspirerar dig i ditt vardagsliv?
3. Vilka anser du är de viktigaste lärdomarna du fått ta emot?
4. Hur kan du se att Gud verkar genom dig när det gäller att förmedla tro till framtida generationer?

Dag 5. Tema: Vittnesbörd genom lidande

Text: "Skulle inte Messias lida detta och gå in i sin härlighet?" (Luk 24:26)

Läsningar

Jes 50:5-9 "Han som skaffar mig rätt är nära"

Ps 124 "Vår hjälp finns hos Herren"

Rom 8:35-39 "Guds kärlek i Kristus Jesus, vår Herre."

Luk 24:25-27 Han förklarade för dem vad som står om honom.

Kommentar

På senare år inträffade två händelser i Skottland som ledde till att detta lilla land plötsligt stod i centrum för världens mediala uppmärksamhet. Bombattacken mot ett plan ovanför Lockerbie och massakern på skolbarn i Dunblane fäste världens uppmärksamhet på en nation som alltid kommer att minnas dessa fruktansvärda förluster av mänskligt liv. De två händelserna orsakade lidande och ofattbart ångest för ett stort antal människor och fick konsekvenser långt bortom dessa två platsers geografiska gränser. Oskyldiga människor mötte döden under horribla omständigheter.

Lidandets verklighet är något som profeten Jesaja talar om med kraft i dagens text. Han påminner oss om att Gud aldrig accepterar mänskligt lidande. Som gensvar proklamerar psaltarpsalmen den förtröstan på sin frälsare som de som tror måste bevara.

Romarbrevet deklarerar visshet om att kärleken alltid är starkast och att lidande och sorg aldrig får övertaget. Ty innan Kristus uppstod gick han en fruktansvärd död till mötes och steg ner i gravens mörka djup för att kunna finnas hos oss när vi har det som svårast.

I Jesu efterföljd visar kristna, som söker full enhet, sin solidaritet med dem som lever i tragedi och lidande, genom att bekänna att kärleken är starkare än döden. Det var ur gravens djupaste förnedring som uppståndelsen kom som en ny sol för mänskligheten; en högljudd bebådelse av liv, förlåtelse och odödlighet.

Bön

Gud, vår fader, se med förbarmande på vår fattigdom, lidande, synd och död. Vi ber dig om förlåtelse, helande, tröst och stöd i våra provningar. Vi tackar dig för alla som lyckas se ljus mitt i bedrövelsen. Må din Ande lära oss hur stor din barmhärtighet är. Hjälプ oss att stå vid våra systrars och bröders sida under svårigheterna. Må vi fylla av Andens välsignelse samfällt förkunna och vittna för världen om din Sons seger, han som lever för evigt.

Frågor att reflektera över

1. Hur kan du visa medkänsla med dem som lider och har det svårt?
2. Vilka insikter har du fått genom lidande som du upplevt i ditt eget liv?
3. Hur visar du solidaritet med de många fattiga människor som lider och förtrycks i vår värld? Vilka erfarenheter har du själv av detta?
4. Hur skulle du vittna om Guds barmhärtighet och om det hopp du upplever i ljuset av Kristi kors?

Dag 6. Tema: Vittnesbörd genom trohet mot skrifterna

Text: ”Brann inte våra hjärtan när han talade till oss på vägen och utlade skrifterna för oss?” (Luk 24:32)

Läsningar

Jes 55:10-11 Ordet som kommer från min mun vänder inte fruktlöst tillbaka

Ps 119:17-40 “Öppna mina ögon, låt mig skåda det underbara i din lag.”

2 Tim 3:14-17 “Varje bok i skriften är inspirerad Gud”

Luk 24:28-35 Jesus öppnar skrifterna för sina lärjungar

Kommentar

Kristna har privilegiet att få möta Guds ord genom att läsa de heliga skrifterna och ta del av sakramenten. Genom att troget lyssna till Skriftens förkunnelse och i bön läsa Bibelns olika böcker öppnar de sina hjärtan och sinnen för Guds eget ord. Jesus lovade sina lärjungar att han skulle sända den heliga Anden för att hjälpa dem förstå Guds ord och vägleda dem i all sanning.

Historiskt sett har kristna varit splittrade i sin läsning och sin förståelse av Guds ord. De har ofta använt Bibeln för att betona sina skiljaktigheter snarare än för att finna vägar till försoning. Lyckligtvis har den heliga Skrift på senare tid fört kristna närmare varandra i sökandet efter enhet. Gemensamma bibelstudier har blivit ett viktigt sätt för dem att växa samman. Den kristna resa som vi firar under denna Bönevecka för kristen enhet är fast rotad i vårt gemensamma lyssnande till Guds ord och våra försök att förstå det och leva ut det.

Profeten Jesaja påminner oss om att Guds ord, kraftfullt förkunnat, i sanning är effektivt och ger resultat. Det vänder inte fruktlöst tillbaka till Gud utan utför det uppdrag som han avsett. Detta budskap upprepas i orden till Timotheos, när han uppmanas att tro på skrifternas förmåga att utrusta de gudfruktiga för allt gott verk.

Vår psaltarpsalm lovprisar Guds ord och lagar och bönfaller Gud om insikt, så att vi kan hålla Guds lag av hela vårt hjärta.

Under denna Bönevecka för kristen enhet ber vi att alla kristna ska tränga allt djupare in i det underbara mysteriet med Guds uppenbarelse i den heliga Skrift. Vi bönfäller den heliga Anden att hjälpa oss förstå Guds ord bättre och leda oss på vår gemensamma färd i tro tills vi alla samlas igen vid Herrens bord, som är ett enda.

Bön

Gud, vi prisar och tackar dig för ditt frälsande Ord som når oss genom de heliga skrifterna. Vi tackar dig också för de bröder och systrar med vilka vi delar ditt Ord och utforskar din överflödande kärlek. Vi ber om den heliga Andens ljus, så att ditt Ord må leda och styra oss i vårt sökande efter större enhet.

Frågor att reflektera över

1. Vilka bibelord betyder mest för dig?
2. Vem eller vad i ditt liv får ditt hjärta att brinna för evangelium och vilja vittna om Kristus?
3. Vilka bibeltexter har hjälpt dig att förstå andra kristnas vittnesbörd bättre?
4. Hur kan vi i våra kyrkor använda Bibeln på ett mer effektivt sätt i vårt böne- och vardagsliv?

Dag 7. Tema: Vittnesbörd genom hopp och förtröstan

Text: "Varför blir ni skrämda, varför fylls ni av tvivel?" (Luk 24:38)

Läsningar

Job 19:23-27 "Här, med min kropp, vill jag skåda Gud"

Ps 63 "min själ törstar efter dig"

Apg 3:1-10 "vad jag har, det ger jag dig"

Luk 24: 36-40 Lärjungarna blev rädda.

Kommentar

Under sin tros- och livsresa upplever alla kristna ögonblick av tvivel. När kristna inte kan känna igen att den uppståndne Kristus är närvarande, kan samvaro med andra ibland göra tvivlen tyngre i stället för lättare.

Den utmaning vi ställs inför är att fortsätta tro att Gud förblir hos oss, även när vi inte ser eller känner Guds närvaro. Dygderna tro, hopp och förtröstan gör det möjligt för oss att vittna om att tron överskrider våra egna möjligheter.

Job är ett exempel på en person som ställdes inför svåra prövningar och lidanden och till och med grälade med Gud. Ändå hoppades och trodde han att Gud skulle förbli vid hans sida. Samma tillförsikt och övertygelse märks också i Petrus' och Johannes' agerande i berättelsen om den lame mannen i Apostlagärningarna. Deras tro på Jesu namn låter dem vittna med kraft för alla som var närvarande.

Dagens psaltarpsalm är en bön som speglar vår djupa längtan efter Guds trofasta kärlek.

Våra möten under denna Bönevecka för kristen enhet gör det möjligt för våra gemenskaper att växa i gemensam tro, hopp och kärlek. Vi bär vittne om Guds trofasta kärlek till alla människor och om Guds trofasthet mot den kyrka som som är en, den kyrka vi är kallade att vara.

Ju mer vi vittnar tillsammans, desto starkare kommer vårt vittnesbörd att bli.

Bön

Hoppets Gud, dela din vision om en enad kyrka med oss och övervinn våra tvivel. Öka vår tro på din närvaro, så att alla som bekänner sin tro på dig kan tillbe tillsammans i ande och sanning. Vi ber särskilt för alla som tvivlar just nu, och för dem som lever i skuggan av fara och fruktan. Var med dem och ge dem din tröst och närvaro.

Frågor att reflektera över

1. Hur hanterar du dina egna rädslor och tvivel?
2. Hur kan du orsaka fruktan och oro hos andra genom ditt uppträdande?
3. När har du konfronterat och övervunnit dina egna rädslor och tvivel och därmed vittnat om din tro på Kristus?
4. Hur kan kristna gemenskaper uppmuntra varandra i tro och hopp?

Dag 8. Tema: Vittnesbörd genom gästfrihet

Text: ”Finns det något att äta här?” (Luke 24:41)

Läsningar

1 Mos 18:1-8 Jag tar fram lite mat som ni kan styrka er med

Ps 146 ”Han ger de förtryckta deras rätt, han ger de svältande bröd”

Rom 14:17-19 ”Låt oss därför sträva efter det som gagnar friden och bygger upp gemenskapen.”

Luke 24:41-48 ”Sedan öppnade han deras sinnen så att de kunde förstå skrifterna.”

Kommentar

I dag har elektroniska kommunikationsmedel gjort oss till grannar på vår lilla, överbelastade planet. Precis som på Lukas' tid har många människor och grupper tvingats lämna sina hem, flackat runt och färdats till främmande länder. Människor från de stora världsreligionerna har anlant och fört med sig nya trosåskådningar och kulturer till våra samhällen.

Under Böneveckan för kristen enhet erkänner vi vår samhörighet och gemenskap med kristna i alla kyrkor och samfund. Kristus kallar oss också att både erbjuda och ta emot gästfrihet från främlingen som blivit vår granne. Sannerligen, om vi inte kan se Kristus i ”den andre”, kan vi inte se Kristus alls.

Berättelsen i Första Moseboken beskriver hur Abraham tar emot Gud då han öppnar sitt hem hem och visar gästfrihet mot främlingar.

Skapelsens Gud står också på den fångnes, den blindes och den främmandes sida. Vår psaltarpsalm är en lovsång till Guds eviga trofasthet och allt Gud har gjort för oss.

Texten från Romarbrevet påminner oss om att Guds rike förverkligas genom rättfärdighet, frid och glädje i den heliga Anden.

Den uppståndne Kristus samlar sina lärjungar, äter med dem och då känner de åter igen honom. Han påminner dem om var skrifterna sagt om honom och förklarar det de inte tidigare förstått. På så sätt befriar han dem från deras tvivel och ängslan och sänder dem ut att vittna om detta. Genom att skapa denna mötesplats gör han det möjligt för dem att ta emot hans frid som innebär rättvisa för de förtryckta, hjälp för de hungrande och ömsesidig uppbyggelse – dessa gåvor som uppståndelsens nya värld medför. Genom alla tider har kristna funnit den uppståndne Herren genom att betjäna andra och betjänas av andra i tro. På samma sätt kan vi också möta Kristus när vi delar vårt liv och våra gåvor.

Bön

Kärlekens Gud, du har visat oss din gästfrihet genom Kristus. Vi inser att genom att dela våra gåvor med alla, möter vi dig. Ge oss nåden att bli ett under vår färd tillsammans och känna igen dig i varandra. Må vi vittna om din gästfrihet och din rättvisa genom att välkomna främlingen i ditt namn.

Frågor att reflektera över

1. I vilken utsträckning är ditt land främlingsvänligt?
2. Hur finner främlingar gästfrihet och livsutrymme i ditt eget grannskap?
3. Hur kan du uttrycka din tacksamhet till dem som visat dig gästfrihet och ställt upp för dig?
4. Hur är korset ett tecken på Guds totala utgivande kärlek och gästfrihet?

Ekumenik i Skottland

År 1910-2010

Den moderna ekumeniska rörelsen föddes i Edinburgh 1910, men varför hände det just här? Intellectuellt och kulturellt har Skottland en stark internationell tradition som sträcker sig bakåt ända till de keltiska missionärerna. Detta internationella perspektiv har lyfts fram av ledande skotska teologer och kyrkoledare. Det kopplades till den starkt missionerande grundsyn som fanns inom den skotska protestantismen på 1800-talet och som förutom evangelisation handlade om att modifiera det brittiska imperiets ekonomiska expansion. Detta missionsengagemang ledde till att kyrkorna åtog sig ansvaret för en världsmissionskonferens hellre än att överlåta detta på missionsorganisationerna. Slutligen genomgick Skottland en snabb förändring inom såväl kyrka som samhälle, vilket stimulerade till vidgade visioner inom kyrkorna.

År 2005 hölls ett internationellt möte i Edinburgh som resulterade i nyckelteman för mission under 2000-talet. Bland dessa finns missionens grundvalar; mission i ett interreligiöst sammanhang; mission och dess relationer till postmodernism och makt; olika former av missionsengagemang; teologisk utbildning; nutida kristna kommuniteter; mission och enhet samt andlighet och mission.

Man insåg också att det behövdes ett riktmärke för århundradet. Det kommer att hållas i Edinburgh 2-6 juni 2010. Förberedelserna för Edinburgh 2010 samordnas genom hemsidan www.edinburgh2010.org

Mellanperioden

Från 1940-talet och fram till nu har tre olika trådar utvecklats i Skottlands ekumeniska landskap.

Teologisk forskning

Under nästan 30 år av *Multilaterala samtal* mellan sex skotska samfund och kyrkor följt av *De skotska kyrkornas initiativ till kristen enhet* behandlades många lärofrågor. Det resulterade i större förståelse för våra olika traditioner.

Praktiskt samarbete

I början av 1960 öppnades *De skotska kyrkornas hus* i Dunblane, ett konferens- och retreatcenter som ”kyrkorna hade tillsammans och där de kunde börja lära sig att växa samman i tjänst för Skottland”.

Profetisk röst

Den tredje tråden är den som kyrkorna har svårast att leva med. Men utan den skulle ekumeniken mista sin spjutspets. Allteftersom kyrkorna närmade sig varandra fick ekumeniken i sig profetisk innebörd. *Iona-kommuniteten*, som alltid haft ett starkt ekumeniskt engagemang, har öppet utmanat kyrkorna och världen i fråga om splittring och orättfärdighet. Bland profetiska ögonblick märks påven Johannes Paulus II:s besök i Skottland 1982, då han sade: ”Låt oss vandra tillsammans som pilgrimer hand i hand.”

På senare år har ekumeniken vidgats till ett interreligiöst sammanhang och till ett kristet vittnesbörd i ett mer sekulariserat och multikulturellt samhälle. Erfarenheterna från Skottland visar att för att möta denna utmaning måste vi hålla alla dessa tre trådar spända. Vi kan inte välja mellan dem. För det är bara när de samverkar med varandra som vi skapar den teologi, det samarbete och den profetiska röst som är kärnan i den ekumeniska visionen.

De skotskrutiga mönstren är en av Skottlands skatter. Enligt traditionen hör varje mönster samman med en viss klan eller släkt, men rutmönstren är en levande tradition som fortsätter att designas för många olika ändamål och organisationer. Mönstren har en basfärg på vilken man lägger horisontella och vertikala ränder. Bakgrundstexten finns här ovan, och här nedan erbjuder vi ett antal horisontella och vertikala ränder som visar några av de sätt på vilka kyrkorna engagerar sig sinsemellan och i samhället i stort.

Horisontella ränder – kyrkorna strävar efter enhet sinsemellan

Skotska kyrkans och Romersk-katolska kyrkans gemensamma kommission för lärofrågor

Denna bilaterala dialog har visat sig vara en källa rik på välsignelser. Dess senaste dokument heter "Baptism: Catholic and Reformed". Det summerar framstegen i förståelsen av det gemensamma dopet men inbjuder också till vidare reflektion över vad detta innebär för kyrkans uppdrag i dag. Den gemensamma kommissionen är ett exempel på positiv ekumenisk teologisk dialog och visar att såväl individer som institutioner är villiga att lyssna seriöst på varandra. Den gemensamma kommissionen studerar för närvarande helandet av historiska minnen samt helgelseläran.

EMU-tråden

Efter "De skotska kyrkornas initiativ till kristen enhet" förpliktade sig tre samfund att utforska möjligheten att arbeta, tjäna och vittna tillsammans. På så sätt föddes EMU-samtalen. Representanter för den skotska Episkopala kyrkan, Metodistkyrkan och den Unierade (Förenade) reformerta kyrkan träffas två gånger om året för att utforska sätt att göra saker tillsammans som inte behöver göras separat, på nationell och lokal nivå. Vi noterar med glädje att personer med speciella uppdrag undersöker och fastställer hur samarbetet kan växa, t ex inom utbildning och träning. EMU är en ung, levande gemenskap med stor potential.

Relationer till kristna inom etniska minoriteter

2007 firade kyrkorna i Skottland tvåhundraårsminnet av slavhandelns upphävande. Detta blev en katalysator för närmare relationer mellan de traditionella kyrkorna och ett växande antal kristna i Skottland med annan etnisk bakgrund. De skotska kyrkornas grupp för etnisk rättvisa har nu ledamöter från afrikanska kyrkor och kristna asiatiska gemenskaper. Kristna med annan etnisk bakgrund håller på att bilda en egen organisation för att förbättra relationerna sinsemellan och med de traditionella kyrkorna och ACTS (*Action of Churches Together in Scotland*, Skottlands kristna råd).

Vertikala ränder – kyrkornas engagemang i det skotska samhället

Kyrkorna och parlamentet

De skotska kyrkornas parlamentskontor föddes ur kyrkornas engagemang i den process som skapade det skotska parlamentet. Erfarenheterna av det samarbetet fick kyrkorna att inrätta ett kontor för att så effektivt som möjligt kunna påverka parlament och regering i Skottland – inte för att bestämma en partilinje men för att säkerställa att samtal äger rum och att kyrkornas röster hörs. Det är uppenbart att vi är mest effektiva när vi kan presentera vår vision för Skottlands bästa med en röst, men när det finns olika röster är vi ärliga och öppna om det.

Kyrkorna och det nationella samtalet

Ledare/representanter för tolv av Skottlands kyrkor tackade ja till en inbjudan från den skotska regeringen att delta i ett "nationellt samtal" om Skottlands framtid. Gruppen producerade följande uttalande:

”Vi erkänner att kyrkan, precis som vårt land, är stadd på en resa. Vi kommer alla att behöva kämpa för att nå dit vi bör komma. Som kyrka, nation och lokala samhällen eftersträvar vi följande kristna värden som kännetecken på vårt gemensamma liv i Skottland:

- En nation formad av principen om kärlek till Gud och alla människor
- En nation som främjar värdighet och rättvisa för alla
- En nation som främjar trohet i personliga och samhälleliga relationer
- En nation som visar medkänsla och omsorg om de svaga och marginaliserade
- Ett samhälle där allas röster kan höras
- Ett folk som är mindre intresserat av sin egen välfärd och mer engagerat i andras väl
- En nation som strävar efter att göra sitt bästa och där alla kan njuta livet till fullo
- En nation som välkomnar det unika som de som skapar det nya Skottland kan bidra med
- En nation som främjar alla medborgares väl utan att överskrida sina befogenheter.

För oss har dessa värden sitt ursprung i Jesus och har skapat Skottlands speciella historia som den har utvecklats med tiden. Där de levs ut och praktiseras finner vi att de är i samklang med människor av annan tro och utan tro.”

Översättning: Ragni Lantz